

5. *Macdonald J.* Blended Learning and Online Tutoring, Planning Learner Support and Activity Design. Aldershot : Gower, 2008.

6. *Reinmann G.* Die vergessenen Weggefährten des Lernens: Emotionen beim eLearning // Handlungsorientiertes Lernen und eLearning. München : Oldenbourg, 2004. S. 101–118.

7. *Schulmeister R.* Lernplattformen für das virtuelle Lernen: Evaluation und Didaktik. München : Oldenbourg, 2003.

8. *Зобов Б. И., Этко И. Г.* Корпоративное обучение: состояние и тенденции развития // Тр. Междунар. науч.-метод. симпозиума «Информатизация общего, педагогического и дополнительного образования». Мальта, 2006. С. 214–226.

9. <http://www.hotpotatoes.de>

10. *Rösler D.* Deutsch als Fremdsprache mit digitalen Medien – Versuch einer Zwischenbilanz im Jahr 2008 // DaF. 2008. 35/4. S. 373–389.

11. *Kerres M., Ojstersek N., Petschenka A.* Lernaufgabenaufgaben gestalten. Lerner aktivieren mit didaktisch sinnvollen Lernaufgaben. In: Hohenstein, Andreas Handbuch E-Learning. Köln: Deutscher Wirtschaftsdienst. 2004. <http://mediendidaktik.uni-duisburg-essen.de/system/files/lernaufgaben-ke-petla.pdf>

12. *Salmon G.* Der Schlüssel zu aktivem Online-Lernen. Zürich, 2004.

Поступила в редакцию 14.02.2014

УДК 811.161.3'373.74

КАТЭГАРЫЗАЦЫЯ ПАРАМЕТРЫЧНЫХ ХАРАКТАРЫСТЫК АБ'ЕКТАЎ У БЕЛАРУСКАЙ І АНГЛІЙСКАЙ ФРАЗЕАЛАГІЧНАЙ КАРЦІНЕ СВЕТУ: ПАРАЎНАЛЬНА- СУПАСТАЎЛЯЛЬНЫ АСПЕКТ

В. А. Арцёмава

У артыкуле дадзены параўнальна-супастаўляльны аналіз беларускіх і англійскіх фразеалагізмаў з метрычнай семантыкай. Агульнай рысай фразеалагічнай рэпрэзентацыі метрычных уласцівасцей у даследаваных фразеасістэмах выступае адлюстраванне неэталонных якасцей аб'ектаў і гендэрных стэрэатыпаў. Нацыянальна-спецыфічныя асаблівасці рэпрэзентацыі параметрычных характарыстык выяўляюцца ў несупадзенні: аб'ектаў для вымярэння, стрыжневых кампанентаў фразеалагізмаў, звязаных з нацыянальна-культурнымі рэаліямі, і метрычных прататыпаў, што абумоўлена культурна-гістарычнымі і геаграфічнымі ўмовамі пражывання беларусаў і англічан.

The article is devoted to the comparative analysis of the Belarusian and English idioms with metric semantics. A common characteristic of phraseological representation of the metric properties are non-standard characteristics of objects and gender stereotypes. National specific features are divergences in objects for measurement, core components associated with ethno-cultural realities and metric prototypes. All these convergences are determined by historical and geographical conditions of the Belarusians and the British.

К л ю ч а в ы я с л о в ы: метрыка, нацыянальная спецыфіка, фразеалагічная семантыка, фразеалагічная адзінка, гендэрны стэрэатып.

К e y w o r d s: metric, national specificity, phraseological semantics, phraseological units, gender stereotypes.

Уводзіны. Метрычнасць звязана з успрыманнем прасторы чалавекам як канечнай і дыскрэтнай: аб'екты, што яе нападуняюць, суадносяцца адзін з адным і падаюцца параўнанню па сваіх фізічных параметрах. Яны маюць даўжыню, шырыню і вышыню і канцэптуалізуюцца як трохмерныя геаметрычныя сутнасці. А. Пуанкарэ мяркуе, што вытокі трохвымернасці караняцца ў асаблівасцях чалавечага ўспрымання, бо чалавек лепш прыстасаваны да існавання ў трохмернай, а не двухмернай або чатырохмернай прасторы [1].

Асноўная частка. Метрычнасць прадстаўлена 54 беларускімі і 36 англійскімі фразеалагічнымі адзінкамі (ФА), размеркаванымі па наступных фразеасемантычных групам: **памер, даўжыня, глыбіня і кантынуальнасць.**

Памер. Як паказаў аналіз беларускага і англійскага фактаграфічнага матэрыялу, аб'екты могуць быць *вялікімі, малымі*, а таксама *аднолькавага памеру*.

Вялікім можа быць:

а) чалавек (беларус. *вярста каломенская* 'чалавек вельмі высокага росту' [2, с. 273], англ. *a long / big drink of water* – літаральна 'высокі струмень вады' – 'чалавек вельмі высокага росту' [3];

б) дрэвы і расліны (беларус. *гамоніць / гаворыць з небам* [2, с. 293], англ. *be high as the sky* – літаральна 'быць высокім як неба' [3] са значэннем 'вельмі высокі, выгоністы; пра лес, дрэвы, расліны').

Разам з семай 'вялікі' ў беларускіх і англійскіх фразеалагізмах актуалізуюцца наступныя дадатковыя семы:

а) 'дужы, валодае неабмежаванымі фізічнымі магчымасцямі' (беларус. *хоць у плуг запрагай* [4, с. 464], англ. *built like a tank* – літаральна 'са складам як танк' – 'магутнага складу, моцны' [5]);

б) 'ганарлівы' (беларус. *не бачыць ног за пузам* 'пра тоўстага, ганарлівага чалавека' [6, с. 363], *a fat cat* – літаральна 'тоўсты кот' – 'таўстапузы, ганарлівы' [3]).

Малы памер аб'ектаў прадстаўлены 15 беларускімі і 8 англійскімі ФА. Аналіз вобразных складнікаў беларускіх і англійскіх фразеалагізмаў

гэтай падгрупы паказаў, што для рэпрэзентацыі вышэйадзначанай метрычнай характарыстыкі сярод трох асноўных мадэляў канцэптуалізацыі і катэгарызацыі прасторы чалавекам – антрапаморфнай (human body part model), зааморфнай (zoomorphic model) і тэраморфнай як прадстаўлення аб пэўным наземным арыенціры (landmark model) [7] – выкарыстоўваецца часцей зааморфная метафара. У якасці прататыпа маленькага памеру, пад якім мы разумеем цэнтральны член катэгорыі з максімальна значнымі ўласцівасцямі, у беларускай і англійскай фразеасістэмах выступаюць насякомыя (беларус. з *камароў / камарыны нос* ‘невялікі па колькасці і памерах’ [2, с. 108], англ. *knee-high to a mosquito* – літаральна ‘па калена камару’ – ‘вельмі нізкага росту, вельмі малы’ [8, с. 402]), земнаводныя (беларус. *жабе па калена* ‘вельмі нізкага росту, вельмі малы’ [4, с. 540]), птушкі (беларус. з *вераб’іны нос* ‘невялікі па колькасці і памерах і пад.’, *варона ў дзюбе панесці можа* [4, с. 108], англ. *knee-high to a duck* – літаральна ‘качцы па калена’ – ‘вельмі нізкага росту, вельмі малы’ [8, с. 402]), млекакормячыя (англ. *knee-high to a jackrabbit* – літаральна ‘трусу па калена’ – ‘вельмі нізкага росту’ [3]).

Увогуле беларускія і англійскія ФА са значэннем ‘вялікі’ або ‘малы’ выклікаюць у моўцы іронію па прычыне адхілення метрычных характарыстык аб’екта ад агульнапрынятых нормаў і параметраў і ў фразеалагічных слоўніках суправаджаюцца паметамі *іранічнае (ironical)* або *жартаўлівае (humorous)*.

Аднолькавы памер у нашай выбарцы прадстаўлены пяццю беларускімі і адным англійскім фразеалагізмамі: беларус. *адзін пад адзін / адна пад адно / адно пад адно* [2, с. 63], *адзін у адзін* [2, с. 63], *лоб у лоб* [2, с. 660], *як адзін* [2, с. 660], *як на падбор* [4, с. 134], англ. *two / three etc of a kind* (літаральна ‘два, тры аднаго тыпу’) [3] ‘амаль ці зусім аднолькавыя па сіле, росце’. Аб’екты, аднолькавыя па памеры, успрымаюцца назіральнікам як люстрана сіметрычныя, калі аб’ект пры аперацыі адлюстравання пераходзіць у сябе. Сіметрыя – гэта гармонія, правільнае фізічнае і духоўнае развіццё, што адпавядае вызначаным фізіялагічным і сацыякультурным нормам пэўнай моўнай супольнасці. З гэтай прычыны беларускія і англійскія ФА са значэннем ‘аднолькавы па памеры’ маюць дапаўняльную сему ‘адборныя, падабраныя па велічыні і якасці’, атрымліваюць станюўчую канатацыю і падаюцца ў слоўніках з паметай *адабралны*.

Глыбіня ёсць адлегласць ад паверхні да дна аб’екта. Гэта метрычная характарыстыка прадстаўлена толькі адной беларускай і адной англійскай ФА: беларус. *вераб’ю па калена* ‘вельмі мелка, неглыбока’ (у рэчцы, ручаі і пад.) [2, с. 540] і англ. *up to one’s knees* ‘вельмі мелка, неглыбока’ [8, с. 402].

Даўжыня – лінейны памер прадмета ў гарызантальным кірунку. Гэта характарыстыка прадстаўлена адной беларускай ФА *на жабін скок* і адной англійскай ФА *no distance at all* [8, с. 206] са значэннем ‘вельмі малы

па даўжыні’ [4, с. 402]. У англійскім фразеалагізме значэнне ‘кароткі’ маніфестуецца праз адмаўленне: *Oh, it’s no distance at all up by the path, only a few moments* (D. Pearson) ‘Ой, гэта зусім **недалёка** па сцежцы, толькі некалькі хвілін’. У беларускай ФА падобная семантыка ствараецца параўнаннем са скачком жабы – зямнаводнай істоты з адносна кароткімі канечнасцямі. Яна не можа скачыць на вялікую дыстанцыю: *Пазнасіў снапы, мой ты добры муж, з нашай постаці – што на жабін скок, змалацілі мы іх у два цапы* (Я. Сіпакоў).

Нязначная колькасць ФА са значэннем даўжыні (гарызанталь) у параўнанні з колькасцю ФА са значэннем вышыні (вертыкаль) дазваляе зрабіць выснову пра прыярытэт вертыкальных прасторавых вымярэнняў над гарызантальнымі ў жыцці і свядомасці беларускай і англійскай моўных супольнасцей.

Побач з метрычнай семантыкай беларускія і англійскія ФА адлюстроўваюць гендарныя стэрэатыпы, пад якімі мы разумеем абагульнення ўяўленні пэўнай моўнай супольнасці аб нарматыўных паводзінах мужчын і жанчын, іх знешнім выглядзе – своеасаблівыя эталоны мужнасці/жаночкасці. Аналіз беларускага і англійскага фразеалагічнага матэрыялу паказаў, што эталонамі мужнасці з’яўляюцца моцны склад цела, шырокія плечы, высокі рост. Гэта паказчыкі вялікай фізічнай сілы і вынослівасці, што дазваляюць не толькі рабіць складаную і цяжкую працу, але і карыстацца поспехам у процілеглага полу, што значна павышае шанцы перадачы ўласных генаў сваім нашчадкам: *Марыя Міхайлаўна ўважліва аглядзела розлага правадніка. Касы сажань у плячах. Волат* (У. Мяжэвіч). *I should imagine he’s pretty strong – he’s built like a tank* [5] ‘Я мяркую, што ён даволі моцны – **здоровы як танк**’. Высмейваюцца адвіслы жывот, лішняя вага, як у наступных кантэкстах: *I sam ён тоўсценькі як кадзь, І нізкі, і кругленькі* (Я. Колас). *He ate till he was as big around as a molasses barrel* [3] ‘Ён снедаў, пакуль не стаў тоўстым **як кадзь для патакі**’; *Хоць дзяўчаты былі, як гаворыцца, у **цэле**, але ж добрых дзесяць дзён... яны не бачылі ў вочы мяса* (Г. Марчук). *Stephanie had always been on the heavy side for her 5 ft 4 ins (1.6 m) frame* [9] ‘Стэфані заўсёды была ў **цэле** пры росце 5 футаў 4 дзюйма ці 1,6 метра’.

Нацыянальна-спецыфічныя рысы ўспрымання і рэпрэзентацыі метрычных характарыстык у беларускай і англійскай фразеасістэмах праяўляюцца ў неспадзенні:

1) аб’ектаў для вымярэння. Напрыклад, беларускія ФА *Бог семярым нёс ды аднаму дастаўся/удзяліў* [4, с. 321] і *на дваіх рос, аднаму дастаўся* [4, с. 321] маюць значэнне ‘вельмі вялікі’ і ўжываюцца для апісання носа. У англійскай фразеасістэме акцэнтуюцца ўвага на вялікім аб’ёме ягадзіц (англ. *broad in the beat* – літаральна ‘шырокі як карабель’ – ‘таўстазяды’ [10, с. 40]);

2) стрыжнёвых кампанентаў, звязаных з нацыянальна-культурнымі рэаліямі. Напрыклад, англійская ФА *as fat as an alderman* (літаральна ‘тоўсты

як член савета’) ‘тоўсты, поўны, з брушкам’ [11] мае ў сваім складзе лексему *alderman* са значэннем ‘член савета раёна’. Мяркуецца, што гэты чалавек займае высокую пасаду, мае шмат грошай, добра харчуецца і таму можа быць таўсцейшым за іншых. Відавочна, што сацыяльны статус аб’екта як вобразнай асновы ФА істотна ўплывае на ўспрыманне яго метрычных уласцівасцей: чым вышэйшы сацыяльны статус аб’екта, тым больш значным становіцца яго памер. У беларускіх ФА як *кадзь / кадушка* ‘поўны, тоўсты, укармлены, сыты’ [6, с. 223–224] і як *плаха* ‘вялікі па памерах’ [6, с. 409] апорныя кампаненты адлюстроўваюць рэаліі жыцця беларускага народа: *кадзь* – вялікая драўляная пасудзіна з клёпак, сцягнутых абручамі для заквашвання капусты і інш. [12, с. 262], *плаха* – кавалак расколатага ўздоўж бярвяня;

3) метрычных прататыпаў. У англійскай фразеасістэме прататыпамі маленькага памеру выступаюць фальклорныя героі: англ. *Tom Thumb* ‘хлопчык з пальчык’ [8, с. 754] – герой англійскай народнай казкі «Гісторыя Хлопчыка-з-Пальчык» [13], *Jack Sprat* – маленькі ростам герой англійскага верша для дзяцей [14, с. 238]. У беларускай фразеасістэме – гэта нацыянальна-спецыфічныя адзінкі вымярэння даўжыні: *аршын* ‘0,7112 м’ (беларус. *аршын з шапкай* ‘вельмі малы, невысокі, нізкарослы’ [2, с. 91]) і *паўвярышка* ‘2,22 см’ (беларус. *ад гаршка паўвярышка* ‘вельмі нізкі, малы ростам’ [4, с. 196]).

Кантынуальнасць. Адным з тыпаў метрычных уласцівасцей аб’ектаў выступае іх абмежаванасць або бязмежнасць у прасторы. Вобразнай асновай беларускіх і англійскіх фразеалагізмаў групы кантынуальнасць з’яўляецца здольнасць назіральніка ацэньваць і вымяраць участак прасторы зрокавым аналізітарам: *Наколькі хапала вока, зямля была ў сіняватай музе* (У. Паўлаў). *The road stretched into the distance as far as the eye could see* [15] ‘Дарогі цягнуліся ўдалячынь, **наколькі хапала вока**’. Нягледзячы на адсутнасць у беларускім сказе дзеяслова зрокавай перцэпцыі *бачыць*, ён лёгка аднаўляецца кантэкстам: *Наколькі хапала вока, (‘было бачна, што’) зямля была ў сіняватай музе* (У. Паўлаў).

Прымета бязмежнасці першапачаткова звязана з тыпам ландшафту, на якім пражывае тая ці іншая этнічная група. Як правіла, характарыстыку бяскончасці або працягласці атрымліваюць кантынуальныя ландшафтныя аб’екты: *лес, поле, стэп, луг, мора, дол, даліна, акіян* і пад.

Пераважны тып прыроднага ландшафту тэрыторыі, на якой пражывае пэўная моўная супольнасць, вызначае дамінантную прасторавую характарыстыку. Для рускага чалавека – гэта бязмежнасць і неабсяжнасць прасторы [16, с. 75–78]. Прастора ў моўнай свядомасці немцаў, наадварот, уяўляецца больш акрэсленай і закрытай, чым у рускай моўнай карціне свету [17, с. 24] з прычыны наяўнасці прыродных горных межаў.

Даследчыкі М. І. Канюшкевіч і Л. М. Чумак мяркуюць, што беларускай свядомасці не ўласцівая прасторавасць мыслення, аб’ёмнасць, вышыня,

бясконцаць у такой ступені, як для рускага чалавека [18, с. 79], паколькі «беларус — прыхільнік да лакалізацыі свайго месца, сакралізацыі сваёй малой радзімы» [19, с. 22]. Разам з тым праведзены намі аналіз беларускіх і англійскіх ФА са значэннем ‘бязмежная прастора’ паказаў, што беларусам і англічанам таксама ў значнай ступені ўласціва цяга да адкрытай, нічым не абмежаванай прасторы — «гэта калі лёгка дыхаецца, нішто не душыць, не бянтэжыць, калі можна пайсці куды заўгодна, калі ёсць дзе разгуляцца на волі, дзе чалавек адчувае сябе свабодна і добра» [16, с. 76]. Бязмежная прастора асацыіруецца са свабодай і ацэньваецца назіральнікам станоўча. Закрытая прастора з межамі, наадварот, уяўляецца небяспечнай, часта звязана з адсутнасцю магчымасці весці актыўнае сацыяльнае жыццё і суправаджаецца негатыўнай ацэнкай моўцы (беларус. *у чатырох сценах* [4, с. 476], англ. *within four walls* [8] са значэннем ‘не выходзячы з дому, з памяшкання’).

У беларускай свядомасці закрытасць прасторы звязана з абмежаванасцю зямельных рэсурсаў (беларус. *як старой бабу сесці* ‘вельмі мала; звычайна пра зямлю’ [2, с. 389]). У англійскай фразеасістэме прасторавая абмежаванасць звязана з паняццем асобнай прасторы. Англійскія ФА *ride / sit / travel bodkin* (літаральна ‘сядзець як шыла’) ‘сядзець уціснутым паміж двума пасажырамі’ [11] і *sit on the thin edge of nothing* (літаральна ‘сядзець на вузкім краі нічога’) ‘з цяжкасцю змяшчацца’ [20, с. 238] адлюстроўваюць важнасць захавання асобнай дыстанцыі ў англамоўнай культуры і адлюстроўваюць негатыўнае стаўленне моўцы да таго, хто яе парушае.

Аднак у беларускай ФА *свет цесны* [4, с. 476] і яе англамоўным эквіваленце *it's a small world* (літаральна ‘свет — маленькі’) [5] са значэннем ‘у любым месцы можна нечакана сустрэцца са знаёмым’ прасторавая абмежаванасць выконвае важную функцыю. Яна дапамагае людзям сустрэцца, чаго б яны ніколі не маглі зрабіць, калі б навакольны свет быў бясконцы.

Заклучэнне. У беларускай і англійскай фразеасістэмах адлюстроўваюцца не сіметрычныя якасці аб’екта, а тыя характарыстыкі, што імкнуцца да свайго максімуму або мінімуму. Яны ўспрымаюцца як адхіленні ад нарматыўных паказчыкаў і суправаджаюцца неадабральнай або іранічнай канатацыяй. Нацыянальна-спецыфічныя рысы праяўляюцца ў выбары аб’ектаў, што атрымліваюць памеравую характарыстыку, звязаных з нацыянальна-культурнымі рэаліямі стрыжнёвых кампанентаў, а таксама метрычных прататыпаў, што абумоўлена культурна-гістарычнымі і геаграфічнымі ўмовамі пражывання беларусаў і англічан. Кантынуальнасць прасторы ў беларускай і англійскай фразеасістэмах вызначаецца магчымасцямі назіральніка ахапіць межы працяглага аб’екта зрокавым аналізатарам і тыпам дамінантнага прыроднага ландшафту. Бязмежнасць асацыіруецца са свабодай і атрымлівае станоўчую канатацыю ў адрозненне ад прасторавай абмежаванасці, якая

ўспрымаецца негатыўна і характарызуецца адмоўнай ацэнкай у беларускай і англійскай лінгвакультурах. Нацыянальная спецыфіка праяўляецца несупадзеннем прычыны абмежаванасці прасторы: у беларусаў – гэта недахоп зямельных рэсурсаў для гаспадаркі, для носьбітаў англійскай мовы абмежаванасць прасторы вызначаецца межамі асобнай прасторы назіральніка.

Бібліяграфічныя спасылкі

1. *Пуанкаре А.* Почему пространство имеет три измерения: пер. с фр. М., 1983. С. 430–438.
2. *Лелешаў І. Я.* Слоўнік фразеалагізмаў : у 2 т. Т. 1. А–Л. Мінск : БелЭн, 2008.
3. *Spears R.* McGraw-Hill Dictionary of American Idioms and Phrasal Verbs [Electronic resource]. 2011. URL : <http://www idioms.thefreedictionary.com>
4. *Лелешаў І. Я.* Слоўнік фразеалагізмаў : у 2 т. Т. 2. М–Я. Мінск : БелЭн, 2008.
5. Cambridge Idioms Dictionary [Electronic resource]. URL : <http:// idioms.thefreedictionary.com>
6. Фразеалагічны слоўнік мовы твораў Я. Коласа / склад. : А. С. Аксамітаў. Мінск : Навука і тэхніка, 1993.
7. *Heine B.* Cognitive Foundations of Grammar. New York : Oxford Univ. Press, 1997.
8. Новый англо-русский словарь / В. К. Мюллер [и др.]. М. : Рус. яз., 1995.
9. The British National Corpus [Electronic resource]. Oxford, 2010–2012. URL: <http://www.natcorp.ox.ac.uk>
10. *Long Th. H.* Longman Dictionary of English Idioms. London : Longman, 1987.
11. Новый большой англо-русский словарь = New English-Russian dictionary : в 3 т. / ред. : Ю. Д. Апресян, Э. М. Медникова. М. : Рус. яз., 1993–1994. Т. 3. [Электронный ресурс]. URL : <http://www.classes.ru/dictionary-english-russian-Apresyan-term-110511.html>
12. Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы / пад рэд. М. Р. Судніка, М. Н. Крыўко. Мінск : Бел. энцыкл., 1996.
13. *Opie I. A.* The Classic Fairy Tales. New York : Oxford Univ. Press, 1980.
14. The Oxford Dictionary of Nursery Rhymes. New York : Oxford Univ. Press, 1997.
15. Cambridge Advanced Learner's Dictionary [Electronic resource]. 2012. URL : <http://www.cambridge.org/dictionary/british>
16. *Шмелев А. Д.* Русская языковая модель мира: материалы к словарю. М. : Языки славян. культуры, 2002.
17. *Шамне Н. Л.* Сопоставительное освещение семантики немецких и русских глаголов движения в аспекте интерпретации категории пространства : автореф. дис. ... д-ра филол. наук : 10.02.20. ; Волгогр. гос. ун-т. Казань, 2000.
18. *Канюшкевіч М. І.* Моўная карціна свету беларуса : на матэрыяле мастацкіх параўнанняў // Славянские народы и их культура в современном мире : материалы Междунар. науч. конф. / Мозыр. гос. пед. ин-т [и др.] ; редкол.: В. И. Коваль (отв. ред.) [и др.]. Гомель, 1996. С. 76–80.

19. Чумак Л. Н. Синтаксис русского и белорусского языков в аспекте культурологии. Минск, 1997.

20. Большой англо-русский фразеологический словарь. М. : Рус. яз., 2005.

Паступіла ў рэдакцыю 10.09.2013.

УДК (811.111 + 811.161.3)'44

ЛЕКСИЧЕСКАЯ РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ НЕОПРЕДЕЛЕННО БОЛЬШОГО КОЛИЧЕСТВА В БЕЛОРУССКИХ И АНГЛИЙСКИХ ПАРЕМИЯХ: СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ

Е. П. Маяк, О. А. Артёмова

В статье анализируются белорусские и английские лексические квантитативные компоненты, реализующие значение неопределенно большого количества в первичной номинации. Исследование проведено на материале паремиологических текстов структурно разнотипных языков. Авторами выявляются типологически общие черты восприятия количества, а на их фоне — национально-специфические особенности, которые подчеркивают уникальность количественных представлений каждого этноса. Результаты компаративного исследования лексических квантитативных единиц на материале белорусских и английских паремий предоставят важный материал для выявления механизмов образного освоения количества в наивной картине мира белорусов и англичан.

The article is dedicated to the comparative analysis of lexical quantitative components that objectify the meaning of indefinitely large quantity in primary nomination. The study was carried out on Belarusian and English proverbs. The author identifies common, universal features of quantity perception that provide an understanding between people of different linguacultures, on the one hand, and national-specific features that highlight the uniqueness of quantitative representation of each ethnic group, on the other hand. In perspective, the results of comparative research of lexical quantitative elements on the material of Belarusian and English proverbs will provide important material for understanding the mechanisms of development of image mastering of quantity and identifying the mechanisms that underlie quantity categorization and verbalization.

К л ю ч е в ы е с л о в а: неопределенное количество, вербализация, квантификатор, национальная специфика, паремия, семантика.

К e y w o r d s: indefinite number, verbalization, quantifier, national specificity, proverb, semantics.